

uhygge ligt Hul, sagde det ærede Medlem — i vor sociale Lovgivning. Denne lille Tilføje lse: „uhygge ligt“ havde det ærede Medlem ikke behøvet at gøre, thi vor sociale Lovgivning er skredet trinvis frem og ret hurtigt, i alt Fald maalt med Tempoet i andre Lande, og vi er nu kommet til dette Spørgsmaal om Ivaliditetslovgivningen. Der er intet uhygge ligt i, at Hullet har været der, det er tværtimod ganske naturligt. Hvis man ikke vilde bilde sig ind at kunne løse hele det sociale Spørgsmaal paa een Gang, maatte man gaa trinvis frem. Man tog først det mest paatrængende nødvendige, og lidt efter lidt kom det ene Spørgsmaal frem til Løsning efter det andet. Naar man vil se paa den historiske Udvikling af vor sociale Lovgivning, tror jeg heller ikke, at den stærke Modsætning og Modsigelse, som det ærede Medlem finder i Holdningen i tidligere Tid overfor Spørgsmaalet om Alderdomsunderstøttelse og Kravet om at ville grunde en Lov som denne paa Forsikringsprincippet, er til Stede, thi hvordan er Alderdomsunderstøttelsesloven kommet frem? Hvad har været den praktiske Foranledning dertil? Det har ganske sikkert været den, at det lidt efter lidt gik op for Folk, at mange hæderlige gamle Mennesker, som deres Liv igennem har opfyldt alt, hvad Samfundet havde Ret til at kræve af dem, kom i en Stilling, som gjorde det nødvendigt for dem at gaa ind under Fattigvæsenet. Det var for at gøre det muligt for saadanne Mennesker at undgaa denne Kalamitet, for at fritage et højtudviklet civiliseret Samfund for den Skam, det vilde være, at Mennesker af denne Art paa deres gamle Dage alene skulde være henviste til Fattigvæsenet, at Alderdomsunderstøttelsesloven blev lavet. Det er noget, man fuldt ud kan sympatisere med, og hvad mig angaar, skulde jeg meget nødig undvære den Lov. Jeg vilde anse det for et uforsvarligt Tilbageskridt, om den faldt bort, for saa vidt den ikke afløstes af noget, der var bedre, og jeg skulde ogsaa være meget villig til, saa længe denne Lovgivning er nødvendig, at udvikle og forbedre den. Men jeg ser ikke rettere, end at vi her staar overfor det at tage hele Spørgsmaalet op fra Grunden af. Vi staar overfor det Spørgsmaal, om vi ikke skal indrette os saaledes, at Samfundets Medlemmer, lige fra de er unge, sikrer sig imod den Kalamitet at staa blottet paa sine gamle Dage. Jeg kunde saa udmærket godt tænke mig, at en Invaliditetslov baseret paa Forsikringsprincippet i en vis Forstand vekselvirkede med Alderdomsunderstøttelsesloven,

x

nemlig saaledes, at alt efter som Aldersklasserne rykkede op, overtog Invaliditetsforsikringsloven dem, og Alderdomsunderstøttelsesloven visnede hen af den simple Grund, at der ingen Brug var for den, idet dens Funktioner blev udført af Invaliditetsforsikringen. Hvis der er noget rigtigt i dette, saa hæver det ogsaa den Modsigelse, som det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) fandt mellem Bramsens Stilling og Valgudtalelserne o. s. v. Men alt dette er jo noget, som kun kan gennemgaaes og studeres og med sagkyndig Hjælp udformes i et Udvalg, og som i Virkeligheden ingen af os er faglig uddannet til i dette Øjeblik at kunne udtale sig om i Enkeltheder.

Jeg skal blot tilføje et Par Ord om den almindelige Del af det ærede Medlems Udtalelser forleden. Han hævdede meget stærkt, at netop rigtig stramme Partiorganisationer, som allerede havde deres Lovforslag formuleret til Fremlæggelse for Vælgerne under Valgkampagnen, var det, han foretrak, — det var hans Ideal. Det er meget langt fra mit Ideal, vil jeg ærligt tilstaa. Jeg tror, at den Slags stramme Organisationer og i Lovparagraffer udformede Valgprogrammer vil føre til en Doktrinarisme, til et Partivælde og til et Faa-vælde i det hele, som jeg meget nødig vilde give mig ind under.

Men mine Udtalelser skulde jo væsentlig gaa ud paa at hæve den Modsigelse, som efter det ærede Medlems Mening fandtes i Tanken om at anvende Understøttelsesprincippet sammen med Forsikringsprincippet paa dette Omraade. Jeg tror, at man meget vel kan være en Ven af at indføre Forsikringsprincippet i et Lovforslag som dette — og det er jeg — samtidig med, at man ønsker at den bestaaende Understøttelseslovgivning for Personer i en høj Alder, der ikke kan ernære sig selv, skal virke saa længe, som der er Brug for den, saa længe nemlig, som den ikke kan afløses af en Invaliditetsforsikring.

Indenrigsministeren (Rode): Den sidste Tale af det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds (Fraenkel) syntes at bekræfte den Opfattelse, at det konservative Folkeparti mere og mere nærmer sig Tvangsforsikringstanken, ogsaa for Alderdomsspørgsmaalets Vedkommende, i den Tro, at Venstre fremdeles staar paa dette Standpunkt, og medens denne Bevægelse foregaar, forlader Venstre mere og mere Tanken. Det ærede Medlem fra Verringe (Jensen-Sønderup) har vel stadig fastholdt